

Uns resultats que obren la porta a un nou enfocament de la fibromiàlgia

EXPERTS DE L'HOSPITAL DEL MAR DEMOSTREN LESIONS A LA MUSCULATURA DE PACIENTS AMB FIBROMIÀLGIA

Per primera vegada, es demostra una causa orgànica, en el desenvolupament d'aquesta malaltia, degut a la presència d'activitat inflamatòria i patiment del múscul.

Els resultats de l'estudi han estat comunicats a la comunitat científica internacional

Un estudi conjunt entre el Servei de Reumatologia i de Pneumologia de l'Hospital del Mar i del grup de recerca en miogènesi, inflamació i funció muscular de l'IMIM ha constatat que les persones que pateixen fibromiàlgia presenten lesions a nivell muscular. Els resultats preliminars d'aquest estudi, finançat amb una beca FIS del Ministerio de Sanidad y Consumo, i que es va iniciar l'any 2006, es van presentar per primera vegada en el passat Congrés anual de la *American College of Rheumatology*. En futurs estudis, tant del propi grup com d'altres, i quan s'hagin replicat els resultats, es podrien obrir nous camins terapèutics per a la Fibromiàlgia.

Resultats que obren la porta a un nou enfocament de la malaltia

Aquests resultats, per primera vegada, apunten a un origen orgànic d'aquesta malaltia. En concret, s'ha demostrat la presència d'activitat inflamatòria local en les zones afectades. A més, aquesta activitat inflamatòria s'ha demostrat especialment en els moments de l'aparició o empitjorament d'una crisi de dolor i s'han evidenciat lesions musculars -l'aparició d'alteracions estructurals i estrès oxidatiu (patiment del múscul)- durant aquests períodes.

Fa anys que es busca l'evidència d'aquesta organicitat. Fins ara, no s'havien trobat alteracions a nivell dels teixits en l'estudi de biòpsies ni canvis significatius en l'activitat elèctrica del múscul. Ara, en canvi, en estudiar marcadors de dany tissular (expressió de molècules inflamatòries, d'estrès oxidatiu o molècules lligades a la reparació del múscul) sí s'han trobat diferències valorables. En concret, els investigadors han trobat una associació significativa entre l'afectació muscular dels pacients amb fibromiàlgia, mesurada per indicadors de l'estrès oxidatiu, i una baixa concentració d'una molècula inflamatòria anomenada TNF-alfa. Uns nivells acceptables de TNF-alfa participen, en estat de salut, en la reparació normal de l'estructura muscular. Per contra, doncs, uns nivells baixos d'aquesta molècula poden impedir la normal reparació dels músculs en els pacients amb fibromiàlgia. Així doncs, els baixos nivells de TNF-alfa trobats en l'estudi són la prova que demostra que, més enllà de teories sobre l'ansietat o l'estat d'ànim, la fibromiàlgia presenta una consistència orgànica pròpia i diferenciada.

La Fibromiàlgia: el dolor més desconegut

La Fibromiàlgia afecta a un 3% de la població general. Es tracta d'una malaltia que afecta sobretot a les dones (la relació dona-home és 10:1, és a dir, 10 dones malaltes per cada home afectat). S'observa majoritàriament entre els 20 i els 50 anys. La Fibromiàlgia es caracteritza pel dolor intens i generalitzat de músculs i tendons, acompanyat de debilitament, i que pot arribar a ser incapacitant. Cal esmentar també els trastorns de la son, els episodis de depressió i les crisis d'ansietat. El diagnòstic de la malaltia no és fàcil: primer, s'ha de descartar que l'individu pateix tot un conjunt de malalties reumatològiques i neurològiques; per una altra banda, el

diagnòstic es pot fer encara més complex, doncs, fins fa poc temps, es tractava d'una patologia molt desconeguda pels professionals de la medicina.

L'origen i les causes de la malaltia no són prou clars, i, per aquest motiu, molts professionals pensaven, fins no fa gaire, que la fibromiàlgia corresponia més aviat a un quadre associat a malalties com la depressió o l'ansietat, més que no pas a una malaltia de tipus 'orgànic'.

Un futur per explorar

Aquesta nova descoberta podria obrir nous camins terapèutics en la malaltia, doncs la presència d'una relació directa entre els nivells de TNF-alfa muscular i l'alteració estructural suggereix una relació de dependència entre tots dos fenòmens. S'han evidenciat a més, una lesió muscular a les zones doloroses en forma de trencament muscular i uns nivells elevats de marcadors d'estrès oxidatiu cel·lular.

Els resultats preliminars d'aquest estudi, iniciat l'any 2006 gràcies a una beca FIS del Ministerio de Sanidad y Consumo, es van presentar el passat més d'octubre al Congrés anual de la *American College of Rheumatology*. Tot i així, l'equip responsable no ha donat l'estudi per tancat i segueix estudiant les mostres.

L'Hospital del Mar i la Fibromiàlgia: una realitat

Recentment l'Hospital del Mar ja ha contribuït a una altra descoberta en relació a la Fibromiàlgia, doncs CRC Mar ha coordinat un estudi que ha evidenciat com la ressonància magnètica funcional permet objectivar la resposta cerebral al dolor en els pacients amb Fibromiàlgia i ha permès també comprovar quines zones cerebrals s'activaven en aquests pacients a diferència de les zones activades en un grup control sense la malaltia.

El reforçament científic i tecnològic així com l'especialització en algunes àrees fan d'aquest centre un referent en aquesta i moltes altres disciplines. L'aposta de l'Hospital del Mar- IMIM per la Fibromiàlgia i la disposició de tots els recursos necessaris per fer front a aquesta malaltia és clara: la posada en marxa de la Unitat de referència i excel·lència de fibromiàlgia de l'Hospital del Mar. Aquesta unitat, especialitzada en Fibromiàlgia i Síndrome de Fatiga Crònica estarà integrada per un equip multidisciplinar de professionals.